

Liperi

Varhaiskasvatuksen digisuunnitelma

2022

Tieto- ja viestintätaidot varhaiskasvatuksessa

Kuva: pixabay.com

Tieto- ja viestintäteknologista osaamista tarvitaan niin perheiden arjessa, ihmisen välisessä vuorovaikutuksessa kuin yhteiskunnallisessa osaamisessakin. Tieto- ja viestintäteknologian käyttö tukee parhaimmillaan lapsen luovaa ajattelua, yhteistoiminnan taitoja ja lukutaitoa. Ei riitä, että lapsi osaa lukea, tulkita ja ymmärtää erilaisia tekstejä ja medioita, vaan hänen tulee myös oppia tuottamaan niitä itse.

Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (TVT) (0-3 vuotiaat)

Riittävät ja tarkoituksenmukaiset tvv-välineet

Lasten kanssa opetellaan laitteiden ja välineiden turvallista ja huolellista käyttöä

Tutkitaan ja ihmetellään teknologiaa arjen ympäristöissä

Opetellaan käyttämään laitteita alkeellisella tasolla

Virran lataaminen, käynnistäminen, käsittely

Harjoitellaan käyttämään mobiililaitteen ominaisuuksia ja toiminnallisuuksia

Opetellaan nimeämään välineitä ja tunnistamaan yleisimpiä symboleja

Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (4-5 vuotiaat)

Lasten kanssa tutustutaan eri TVT-laitteisiin. Opitaan, että teknologia on luonteva osa oppimisympäristöä

Huoltajien kanssa tulee keskustella lasten laitteiden käytöstä

Keskustellaan siitä, mikä on internet. Opetellaan, mikä on selain ja mitä selaaminen tarkoittaa.

Lasten kanssa tutustutaan kokeillen ja leikitellen sovelluksiin oppimisen alueiden aihepiirien kautta

Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (esiopetus)

Digitaalisia ympäristöjä hyödynnetään osana kehitystä ja oppimisen tukea.

Hyödynnetään digitaalisten ympäristöjen pelillisiä elementtejä.

Lasten kehittyvää kirjoitus- ja lukutaitoa tuetaan digitaalisten ympäristöjen avulla.

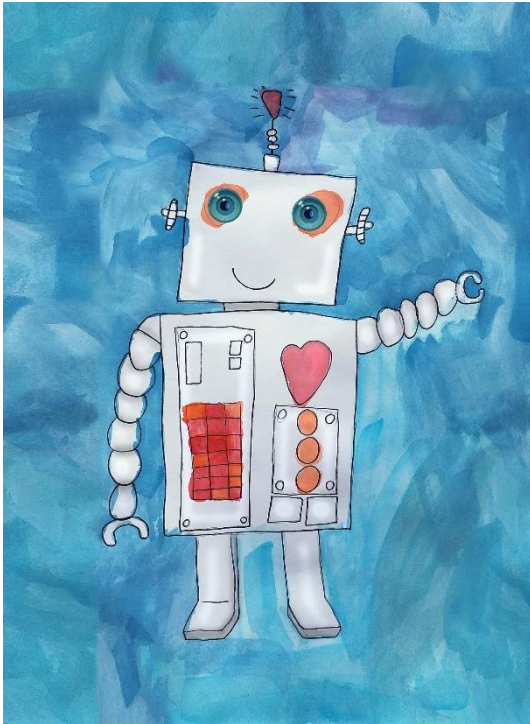
Pelataan pelejä, jotka kannustavat tuottamaan omaa sisältöä.

Kuvataan, videoidaan ja muokataan sisältöä yksinkertaisilla toiminnoilla. Tehdään kuva- ja videoprojekteja.

Ohjelmointitaidot varhaiskasvatuksessa

Kuva: pixabay.com

Lasten kanssa tutustutaan teknologiseen ympäristöön ja opetellaan ohjelmoinnin valmiuksia ja perustaitoja. Loogisen ajattelun taitoja sekä asioiden jäsentely ja lajittelutaitoja harjoitellaan yhdessä lasten kanssa. Lapset tutustuvat eri laitteisiin ja robotiikkaan.

Ohjelmoinnillinen ajattelu (0-3v)

Harjoitellaan loogisen ajattelun taitoja, kuten luokittelua, vertailua ja järjestykseen asettamista.

Opetellaan leikkien avulla toimimaan ohjeen mukaisesti.

Tutkitaan arjen koneita ja laitteita

Pelataan erilaisia pelejä ja tutkitaan yhdessä niiden ominaisuuksia.

Tutkitaan ja kokeillaan erilaisia robotteja mm. Bee-bot, Coko krokotiili ja Doc robotti

Ohjelmoinnillinen ajattelu (4-5v)

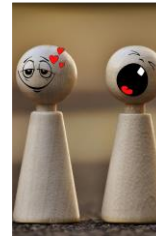
Tutustutaan leikin kautta ohjelmoinnissa tarvittaviin ajattelun taitoihin:
luokittelu, vertailu ja järjestykseen asettaminen

Tutkitaan ja kokeillaan erilaisia teknologisia laitteita sekä havainnoidaan teknologiaa arkielämässä

Keksitään ja rakennellaan omia laitteita.

Pelataan pelejä ja tutkitaan niiden ominaisuuksia, tehdään omia pelejä.

Tutustutaan erilaisiin robotteihin
Bee-bot, Coko krokotiili, Doc robotti, legorobotit sekä Kubo-robotti.

Ohjelmoinnillinen ajattelu (esiopetus)

Luokitellaan, vertaillaan ja järjestetään asioita, pohditaan syy-seuraussuhteita.

Tutustutaan algoritmin käsitteeseen: tutkitaan toimintaohjeita ja erilaisia tapoja antaa ohjeita

Etsitään tietoa erilaisista roboteista ja rakennetaan omia laitteita ja robotteja
kokeillaan erilaisia robotteja mm. Bee-bot, legorobotit sekä Kubot

Tutustutaan erilaisiin peleihin: tehdään omia pelejä sekä keksitään pelihahmoja

Tutustutaan lasten kanssa tietokoneisiin ja tutkitaan miten ne toimivat.

Tutkitaan erilaisia sovelluksia

Medialukutaito varhaiskasvatuksessa

Kuva: pixabay.com

Lasten kanssa tutustutaan yhdessä mediaan uteliaasti ja ihmetellen, leikkien avulla. Mediaa käytetään apuna, kun tutkitaan lasten kanssa ympäristöä. Tekemisen ohessa opetellaan turvallisen ja vastuullisen mediasisältöjen ja –välineiden käyttöä.

Medialukutaito (0-3 vuotiaat)

Tutustutaan yhdessä erilaisiin mediasisältöihin uteliaasti, leikkien ja ennakkoluulottomasti kokeillen

Tarkastellaan lehtien ja kirjojen kuvia, katsotaan videoita, pelataan digitaalisia pelejä ja kuunnellaan äänikirjoja (Lukulumo)

Samaistutaan median tuottamien hahmojen toimintatapoihin leikkien avulla

Huomioidaan lasten mielenkiinnonkohteet, esimerkiksi Frozen, Muumit yms.

Tuetaan lasta luomaan sanallista, kuvallista ja kehollisen ilmaisun mediaa monipuolisin keinoin

Omien videoiden luominen (Green Screen, Stopmotion, reverse video)

Medialukutaito (4-5 vuotiaat)

Lapset eläytyvät mediasisältöihin ja heitä rohkaistaan kertomaan näkemästään ja kuulemastaan

Tarkastellaan lasten kanssa, miten media näkyy ja vaikuttaa lasten arjessa, kuten leikeissä ja elinympäristössä

Osallistutaan median tuottamisessa useaan eri vaiheeseen:

Ideointiin, luovaan toteutukseen ja lopputuloksen tarkasteluun

Opetellaan ymmärtämään, että osa median esittämistä asioista on totta ja osa kuvitteellista

AR ja VR menetelmien avulla eläydytään erilaisiin mediasisältöihin (3D Bear, Green Screen)

Medialukutaito (esiopetus)

Tutkitaan monipuolisesti erilaisia mediasisältöjä

Lapsille sopivat uutiset, mediataide, elokuvat ja musiikki

Luodaan lasten kanssa kokeillen eri mediasisältöjä

Kuva-animaatiot ja videot (Green Screen sekä muut animaatio- ja videotyökalut), digitaaliset kirjat sekä itse tehty musiikki

Tarkastellaan arvottomatta lapsille merkityksellisiä mediasisältöjä

(Frozen, Minecraft, Ninjago yms.)

Opetetaan lapsia ymmärtämään, että ihmiset kokevat ja käyttävät mediaa eri tavoin

Osallistava-, tutkiva- ja luova työskentely

Osallistava

- Vahvistetaan lasten uskoa omaan vaikuttamismahdollisuuteen
- Huomioidaan lasten erilaiset mielenkiinnon kohteet

Tutkiva

- Tutustutaan ja tutkitaan erilaisia medioita, digitaalisia sisältöjä sekä laitteita
- Lapsia kannustetaan tekemään kysymyksiä, joihin etsitään vastauksia digitaalisia ympäristöjä hyödyntämällä

Luova

- Tuetaan lasten yksilöllisiä tapoja ilmaista itseään
- Käytetään kuvia, videoita ja pelejä aktiivisesti

Vastuullinen ja turvallinen käyttö

Hankittuja laitteita käytetään monipuolisesti

Laitteet ovat helposti hyödynnettävissä ja lainattavissa

Laitteita pidetään esillä ja
henkilöstöä opastetaan lainattavan teknologian
varaamiseen

Digitaalisia ympäristöjä hyödynnetään vastuullisesti ja turvallisesti

Laitteista huolehditaan ja poistetaan laitteista tarpeettomat tiedostot sekä
valokuvat

Käytön jälkeen laitteet palautetaan niille varatuille paikoille

Opetetaan lapsille laitteiden arvostavaa ja vastuullista käsittelyä

Laitteita käytetään yhdessä aikuisen kanssa

Listaus Liperin päiväkotien välineistöstä

Robottiikka

- Kubo
- Doc
- Bee Bot
- Coko Krokotiili
- Lego WeDo 2.0
- Lego Education Coding Express

Tekniikka

- Tabletit (Ipadit ja Android)
- Kannettava tietokone jokaisessa ryhmässä
- Älypuhelimet jokaisessa ryhmässä
- Videotykki (Puolivälin päiväkotit, Paloaukean päiväkotit, Lautasuon päiväkotit)
- Yeti jättitablet (Paloaukean päiväkotit)
- Luonnontiedesalkku (mm. riistakameroita, Easi-Scope mikroskooppeja)
- Taikalattia (Viinijärven päiväkotit ja Liperin päiväkotit)

Media ja viestintä

- Äänikirjasovellus (Lukulumo)
- Monipuolisesti sovelluksia käytössä (3DBear, Moomin language school)
- TinyApp (Huoltajien kanssa tehty yhteistyö ja tiedottaminen, opettajien suunnittelutyökalu)
- Green Screen

Lähteet

- Opetushallitus. Kansallinen Audiovisuaalinen Instituutti. 2022. Uudet lukutaidot. Internet <https://uudetlukutaidot.fi/>
- Partanen, Laura. Ekholm, Suzanne. 2022. Porvoon Digipolku. Internet [Porvoon digipolku, julkinen, Online Whiteboard for Visual Collaboration \(miro.com\)](#)